

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Факультет психології і соціології
Кафедра соціальної педагогіки**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної конференції
МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ**

Харків, 2016

опосередкований, є показником засвоєння соціальних знань. Саме досвід сприяє накопиченню різних технік поведінки, варіантів діяльності й дає людині можливість вибору оптимальної стратегії поведінки для даної ситуації, обрання того чи іншого способу виконання діяльності, що робить людину соціально компетентною. Необхідними якостями соціальної компетентності є активність та психологічна гнучкість. Соціально компетентна особистість володіє певними знаннями та цінностями, необхідними для існування в соціумі; вміннями, що забезпечують відповідність дій та поведінки певним умовам; якостями, що сприяють досягненню цілей.

Таким чином, соціальна компетентність є багатогранною характеристикою особистості, яка своєю багатокомпонентністю охоплює всю множину та глибину функціонування особистості в соціумі. Оскільки особистість – істота суто соціальна, то формат соціальної компетентності охоплює як соціальні мотиви, знання, навички, необхідні для успішної взаємодії із оточуючим соціальним середовищем, так і самопочуття та самоприйняття особистістю самої себе в постійно мінливому соціумі. Багатогранність соціальної компетентності проявляється в інтелектуальній, особистісній, комунікативній, інформаційній, моральній сферах. Таким чином, наукову категорію «соціальна компетентність» ми трактуємо як придбану здатність особистості гнучко орієнтуватися в постійно мінливих соціальних умовах та ефективно взаємодіяти з соціальним середовищем.

Лепейко А.С.

ІНТЕРАКТИВНІ ІГРИ В РОБОТІ З ДІТЬМИ – ВИМУШЕНИМИ ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМИ

Актуальність соціально-педагогічної діяльності щодо дітей переселенців обумовлена необхідністю в створенні позитивних умов для соціального, психологічного адаптування дітей. Інтерактивні ігри та методики дають можливість дітям вийти зі стресового стану, відволіктися від думок про жахливі відгуки війни та знову поринути до свого безтурботного дитинства. Інтерактивні заходи в соціально-педагогічному аспекті розроблялися такими вченими, як: Н. Максимовська, І. Романова, М. Шуть тощо.

У ході навчальної практики на базі літнього оздоровчого табору «Ромашка» було проведено соціально-виховний захід – бесіда з елементами тренінгу на тему «Спілкування в сучасному суспільстві» для дітей віком від 4 до 16 років. Метою заходу було сформуванню у дітей етичні норми спілкування, розвинути вміння не йти на словесні провокації, навчити їх коректно спілкуватися з оточуючими. Для підвищення активності та зацікавленості дітей було проведено комплекс вправ таких, як: «Кулак», «Маршрутка», «Вихід зі стресової ситуації». Вправи були спрямовані на вияв стилю поведінки кожного учасника в певній ситуації, на розвиток вміння коректно спілкуватися. У ході виконання вправи «Кулак» учні дійшли до спільної мети словесно, а не застосовуючи фізичні сили. Вправа «Маршрутка» та «Вихід зі стресової

ситуації» направлені на вміння не піддаватися провокації та в змозі вчасно стримати спокій. За допомогою проведених вправ кожен з учасників мав змогу висловити своє конкретне ставлення стосовно того, наскільки легко чи складно вести коректний діалог в тих чи інших обставинах. Таким чином, проведений захід соціально-педагогічної діяльності, спрямований на формування комунікативних навиків і ще раз довів актуальність обраної теми, адже інтерактивний захід навчив дітей спілкуватися та терпляче відноситися один до одного.

Лісанюк А.О.

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ У ВНЗ

Аналіз наукової літератури з проблеми соціально-педагогічної діяльності з розвитку соціальної активності майбутніх соціальних педагогів показав, що її досліджували такі відомі зарубіжні та вітчизняні вчені: Г. Вороніна, Ю. Василькова, Т. Василькова, А. Капська, Л. Мардахаєв, Р. Овчарова, М. Шакурова, П. Шептенко. Проблемі розвитку соціальної активності дітей та молоді присвячено роботи Г. Андрєєва, Л. Анциферова, Д. Архангельського, В. Афанасьєва, Л. Виготського, І. Жадан. Науковцями розглядаються різноманітні аспекти підготовки майбутніх соціальних педагогів (М. Галагузова, І. Мигович, В. Поліщук, С. Харченко), а також фахівців із соціально-педагогічної роботи (В. Бочарова, М. Гур'янова, І. Лавриненко, Л. Нагавкіна, О. Сорочинська). Вагомим є досвід зарубіжних науковців стосовно підготовки соціальних працівників до професійної діяльності (І. Валліман, Г. Вільфінг, Б. Вул, Е. Норланн, Є. Потулицька, Ш. Рамон).

На основі узагальнення ідей вищезначених науковців нами розроблено та експериментально перевірено в умовах студентського самоврядування факультету психології та соціології ХНПУ імені Г.С.Сковороди комплексну програму соціально-педагогічної діяльності з розвитку соціальної активності майбутніх соціальних педагогів.

Найбільш ефективними засобами було виявлено такі: соціальні акції «Добра справа – запорука життєвого успіху», «Подаруй дітям радість», «Україна єдина», «Подаруй надію», «Створюємо добро разом», які сприяли розвитку соціальної активності майбутніх соціальних педагогів та забезпечили підвищення їхньої професійної компетентності.

Перспективним напрямом подальших досліджень є розробка ефективних засобів підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери до розвитку соціальної активності молоді в умовах студентського самоврядування.